

PREDGOVOR

Uz potporu Ministarstva kulture Republike Hrvatske i Gradskog ureda za kulturu Grada Zagreba, Etnografski muzej je i ove, 2019. godine realizirao časopis Etnološka istraživanja. Tema ovogodišnjeg broja časopisa posvećena je obilježavanju 100-te obljetnice Etnografskoga muzeja, a ovako velika i važna obljetnica zahtijeva sveobuhvatan pregled dosadašnjih, aktualnih i budućih aktivnosti Muzeja, ali šire shvaćenih od taksativnog nabiranja različitih izložbi, edukativnih programa i brojnih drugih muzejskih djelatnosti. Stoga su se svojim autorskim priložima u realizaciju ovog broja časopisa uključile djelatnice Etnografskoga muzeja pružajući vlastita promišljanja, ideje i kritičke osvrte na prošlost, budućnost i sadašnjost Muzeja. Radovi su posvećeni povijesnom razvoju i sadržaju zbirki, načinu i metodama prikupljanja predmeta, terenskim istraživanjima, edukativnoj djelatnosti i komunikaciji s publikom, povijesnom razvoju dokumentacije, knjižnice i restauratorsko-preparatorskih radionica u Etnografskom muzeju, te suvremenim muzejskim problemima i razvoju publike.

Pristigle je radove uredništvo nastojalo tematski povezati na način da obuhvate retrospektivu, sadašnje stanje ali i pogled u budućnost Muzeja.

Časopis otvaramo uvodnim člankom ravnateljice Etnografskoga muzeja Goranke Horjan, prigodnog obljetničkog naslova “Naša najdragocijenija kulturna ustanova - Etnografski muzej” u kojem je autorica skrenula pozornost na značaj i važnost koju Etnografski muzej ima za kulturnu baštinu Republike Hrvatske od svog osnutka do danas. Priču o Muzeju nastavljamo tekstom kustosice Tee Rittig Šiško pod naslovom “Muzealizacija *narodne umjetnosti* - povodom 100-te obljetnice Etnografskoga muzeja” u kojem autorica daje povijesni pregled procesa afirmacije pojma *narodne umjetnosti* s naglaskom na muzealizaciji ujedno interpretirajući inicijalni fundus Etnografskoga muzeja. Nakon ovoga, slijedi zajednički rad muzejskih pedagoginja Željke Jelavić i Anastazije Petrović pod naslovom “Što smo naučili u prvih sto godina? Stoljeće muzejske edukacije u Etnografskom muzeju”. Autorice povijest edukativne djelatnosti u Etnografskom muzeju kritički analiziraju, stavljajući naglasak na razvoj suvremenih edukativnih programa u skladu sa suvremenim tendencijama u muzejskoj edukaciji prema različitim skupinama korisnika naglašavajući društvenu odgovornost Muzeja. Pri tome daju brojne primjere iz svakodnevnog rada. Mr.sc. Aleksandra Vlatković, dokumentaristica, u svom tekstu “Dokumentacija Etnografskoga muzeja u Zagrebu” donosi sažeti prikaz dokumentarističke djelatnosti u Etnografskom muzeju u Zagrebu od 1919. godine do danas te nastoji uputiti na značaj, ali i promjenu te proširenje uloge dokumentacije u muzejima tijekom vremena. Također problematici rada u muzejskoj dokumentaciji pristupa kritički i analitički uz brojne primjere.

Mr.sc. Irena Kolbas, knjižničarska savjetnica nam u tekstu “Knjižnica Etnografskoga muzeja u Zagrebu” daje uvid i problemski naznačuje djelokrug jedne specijalne knjižnice, važnost suradnje s ostalim muzejskim, knjižničnim i arhivskim ustanovama. Ovim tekstom ističe se važnost profesionalnog pristupa obradi knjižnične građe, uz bogatu retrospektivu koja nam omogućuje uvid u povijesni razvoj i povijesni značaj specijalne knjižnice Etnografskog muzeja. Restauratorica Mihaela Grčević u tekstu “Čuvaonice, radne prostorije i konzervatorsko-preparatorska služba od osnutka Etnografskoga muzeja do danas” predstavlja Etnografski muzej kao jednu je od malobrojnih zgrada u gradu Zagrebu koja je građena s ciljanom budućom muzejskom namjenom, no njezina konstrukcija i koncept unutarnjega uređenja od samoga početka nisu bili adekvatni za obavljanje svih muzejskih djelatnosti. Stoga autorica u svom tekstu donosi prikaz izmjena izvršenih unutar Muzeja vezanih za smještaj stalnoga postava i dogradnju čuvaonica i radnih prostorija od osnutka Muzeja 1919. godine do danas. Dr.sc. Iris Biškupić Bašić, muzejska savjetnica, u tekstu “Istraživanja koja su rezultirala knjigom o Zbirci tradicijskih dječjih igračaka Etnografskoga muzeja u Zagrebu” na primjeru vlastitog dugogodišnjeg istraživanja tradicijskih dječjih igračaka ukazuje na neizmjernu važnost terenskog rada i povezivanja stručnjaka s lokalnom zajednicom, što čini upravo onaj temelj kvalitetnog istraživačkog etnografskog rada koje omogućuje nove spoznaje te dublje poznavanje muzejskih etnografskih zbirki. Gordana Viljetić, kustosica, u ovome broju donosi dva rada temeljena na spoznajama i novim znanjima stečenim tijekom vlastitog boravka i stručnog usavršavanja u Fuzhou, NR Kina, tijekom studenog 2018. godine na ICOM-ITC radionicama za obrazovanje u muzejskoj djelatnosti. Nove spoznaje vješto i znalački koristi u svojim radovima: “Etnografski muzej i novi oblici brendiranja u kulturi: Smjernice prema ICOM-ITC radionici za obrazovanje u muzejskoj djelatnosti, Fuzhou, NR Kina, studeni 2018.” i “Etnografski muzej i (novi) korisnik: Smjernice prema ICOM-ITC radionici za obrazovanje u muzejskoj djelatnosti, Fuzhou, NR Kina, studeni 2018.” nudeći čitateljima brojne i bogate materijale iz svakodnevne muzejske prakse i aktivno promišljajući o budućem razvoju muzeja. Zahvaljujemo svim suradnicama koje su svojim radovima obogatile ovogodišnji broj Etnoloških istraživanja i pridonijele daljnjem razvoju muzejske i etnološke struke.

Uredništvo